

Tilsynsrapport Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem

Reaktivt tilsyn, 2019

Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem
Nørredige 28 1
6950 Ringkøbing

P-nummer: 1013627432

Ringkøbing-Skjern kommune

Dato for tilsynsbesøget: 31-10-2019

Tilsynet blev foretaget af: Tilsyn og Rådgivning Nord

Sagsnr.: 5-9011-6402/1

1. Vurdering

Samlet vurdering efter tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed har efter gennemgang af forholdene på behandlingsstedet den 31. oktober 2019 vurderet at behandlingsstedet falder i kategorien:

Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden

Vurdering af patientsikkerheden på behandlingsstedet er baseret på de forhold, der blev gennemgået ved det aktuelle tilsyn.

På baggrund af dette fremstod Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem, Ringkøbing-Skjern Kommune, som sundhedsfagligt velorganiseret med en høj grad af systematik. Styrelsen har ved vurderingen lagt vægt på, at der var arbejdet konstruktivt med opdateringen af journalerne, og behandlingsstedet var bevidste om det kontinuerlige fokus på arbejdsgange og implementering af mulige nye arbejdsgange for også fremadrettet, at opretholde en god dokumentationspraksis.

Det var tydeligt, at der i forhold til det opfølgende tilsyn foretaget den 1. juli 2019 var sket en markant ændring og foretaget tiltag, der skulle sikre opfyldelsen af gældende regelsæt.

Styrelsen har ved vurderingen lagt vægt på, at der ikke blev identificeret fejl og mangler ved tilsynet og det er dermed styrelsens vurdering, at der er ingen problemer af betydning for patientsikkerheden.

2. Begrundelse og fokus for tilsynet

Begrundelse for tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed udstedte d. 17. december 2018 et påbud til Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem med følgende indhold:

1) at sikre tilstrækkelig journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom, herunder at sikre dokumentation for indhentet informeret samtykke inden d. 31. december 2018.

2) at sikre udarbejdelse af fyldestgørende instruks for journalføring og implementering heraf inden den 31. december 2018.

Behandlingsstedet indsendte d. 20. december 2018 instruks for journalføring. Styrelsen for Patientsikkerhed vurderede, at det indkomne materiale var fyldestgørende og opfyldte de lovmæssige krav til udfærdigelse af instrukser.

Styrelsen for Patientsikkerhed var den 26. marts 2019 på reaktivt opfølgende tilsyn hos Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem, Ringkøbing-Skjern Kommune, som en del af opfølgning på påbuddet.

Styrelsen vurderede ved dette tilsyn, at dokumentation for indhentet samtykke systematisk blev journalført. Men ved journalgennemgang blev konstateret at den sundhedsfaglige instruks for journalføring ikke var fuldt implementeret blandt medarbejderne, idet den sundhedsfaglige dokumentation ikke fremstod fyldestgørende og overskuelig i journalsystemet.

Styrelsen for Patientsikkerhed fandt derfor ikke grundlag for at ophæve påbuddet.

Styrelsen for Patientsikkerhed var igen den 1. juli 2019 på et reaktivt opfølgende tilsyn hos Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem, Ringkøbing Kommune, som en del af opfølgning på påbuddet. Styrelsen for Patientsikkerhed fandt fortsat ikke grundlag for at ophæve påbuddet.

Den 30. august 2019 indkaldte styrelsen til et møde med Ringkøbing-Skjern Kommune med henblik på, hvordan kommunen ville sikre arbejdet med tilstrækkelig journalføring til sikring af den fremadrettede patientsikkerhed. Kommunen fik en tidshorizont i forhold til at få bragt alle journaler i orden, og kommunen indsendte en handle- og tidsplan for dette arbejde. Her fremgik at alle journaler ville være gennemgået og opdaterede pr. 11. oktober 2019.

Tilsynet den 31. oktober 2019 er gennemført som en del af opfølgningen på påbuddet af 17. december 2018.

Fokus for tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed fokuserer i tilsynet på:

- At der på behandlingsstedet er en overskuelig, systematisk og entydig journalføring, der bidrager til at sikre patientsikkerheden.
- At behandlingsstedets instruks for journalføring er implementeret blandt medarbejderne.

3. Fund

↑ Tilbage til vurdering

Ved det reaktive opfølgende tilsyn den 31. oktober 2019 blev anvendt målepunktsættet 2018 for hjemmesygepleje med udvalgte målepunkter vedrørende journalføring i relation til det påbud, som blev givet til behandlingsstedet d. 17. december 2018. Målepunkterne 6, 7, 8 og 16 blev anvendt ved tilsynet.

Målepunkt		Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
6:	<u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende oversigt over patienters sygdomme og funktionsnedsættelser og aftaler med behandlingsansvarlig læge</u>	x			
7:	<u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende beskrivelse af patientens aktuelle og potentielle problemer</u>	x			
8:	<u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende aktuel pleje og behandling, opfølgning og evaluering</u>	x			

Øvrige fund

Målepunkt		Ingen fund	Fund og kommentarer
16:	<u>Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici</u>	x	

4. Relevante oplysninger

Oplysninger om behandlingsstedet

- Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem var et af fire områder i Ringkøbing-Skjern Kommune. Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem bestod af kommunal hjemmesygepleje og hjemmepleje under samme ledelse
- Tilsynet omfattede hjemmesygeplejen
- Hjemmesygeplejen leverede sundhedslovsydelse til ca. 300 borgere
- Der var ansat 15 sygeplejersker. Fremmødeprofilen var seks sygeplejersker i dagvagt, fire var udekørende, en varetog sygeplejeklinikken og en var koordinator. I aftenvagt og nattevagt var der en sygeplejerske i vagt. Weekenden blev dækket med to sygeplejersker
- Hjemmesygeplejerskerne var selvvisiterende, og varetog også akutte opgaver.
- Der var netværkssygeplejersker med ansvarsområder inden for sår, diabetes, kontinens, KOL og palliation, som dækkede eget område. Derudover specialesygeplejersker inden for de samme områder, som dækkede hele kommunen. Der blev afholdt undervisning på faste stormøder for alle sygeplejersker, ligesom alle medarbejdere skulle gennemgå e-lærings kurser inden for forskellige faglige områder
- Der blev beskrevet godt samarbejde med de fleste praktiserende læger, hospital og hjemmeplejen
- Hjemmeplejen Ringkøbing-Lem kunne tilgå kommunens instrukser på internettet via computer og telefon
- Der var ansat en gruppeleder for hjemmesygeplejen, og der var planlagt ansættelse af en gruppeleder for hjemmeplejen og det administrative personale den 11. november 2019.

Om tilsynet

Tilsynet er gennemført som et opfølgende reaktivt tilsynsbesøg. Til oplysning af sagen er anvendt følgende kilder:

- Interview
- Tre journalgennemgange.

Afsluttende opsamling på tilsynets fund er givet til:

- Enhedsleder Birgit Wang Nielsen, gruppeleder for sygeplejegruppen Winnie Falch og to sygeplejersker, som deltog i tilsynet.

Tilsynsbesøget blev foretaget af:

- Oversygeplejerske Annalise Kjær Petersen og oversygeplejerske Mary-Ann Steenbryggen Christiansen.

Lovgrundlag og generelle oplysninger

Formål

Styrelsen for Patientsikkerhed fører det overordnede tilsyn med sundhedsforholdene og den sundhedsfaglige virksomhed på sundhedsområdet. Tilsynet omfatter alle offentlige og private behandlingssteder, hvor der udføres sundhedsfaglig behandling af autoriserede sundhedspersoner eller af personer, der handler på deres ansvar, samt andre personer, der udøver sundhedsfaglig virksomhed inden for sundhedsvæsenet.

Den 1. januar 2017 blev Styrelsen for Patientsikkerheds frekvensbaserede tilsyn omlagt til et proaktivt risikobaseret tilsyn¹. Dette indebærer blandt andet, at der føres tilsyn med udvalgte behandlingssteder² dels ud fra en løbende vurdering af, hvor der kan være størst risiko for patientsikkerheden³, dels på stikprøvebasis som led i afdækning af nye områders risikoprofil.

Udover de planlagte, tematiserede tilsyn har styrelsen som hidtil et såkaldt reaktivt tilsyn med alle behandlingssteder. Det reaktive tilsyn indebærer, at styrelsen foretager aktiv kontrol, som kan gennemføres enten i form af tilsynsbesøg eller ved indhentning af materiale og skriftlig korrespondance, hvis styrelsen får kendskab til eller mistanke om overtrædelser eller mangler på sundhedsområdet, der indebærer farer for patientsikkerheden. Reaktive tilsyn gennemføres fx på baggrund af bekymringshenvendelser, klagesager, medieomtale eller som opfølgning på et tidligere tilsyn, hvor der er givet påbud.

De reaktive tilsyn bunder i Styrelsen for Patientsikkerheds grundlæggende forpligtelse til at reagere relevant på forhold, der skaber en bekymring for eller udgør en konkret fare for patienterne. Materialer med relevans for tilsyn kan findes på styrelsens hjemmeside under [Risikobaseret tilsyn](#). Der er desuden udarbejdet en liste over hyppigt stillede spørgsmål og tilhørende svar, som kan tilgås på hjemmesiden under [Spørgsmål og svar](#).

Hvis det bliver anset for nødvendigt, kan styrelsen efter undersøgelserne give påbud, hvori der opstilles sundhedsmæssige krav til et behandlingssted. Styrelsen for Patientsikkerhed kan endvidere om nødvendigt stille krav om midlertidigt helt eller delvist at indstille virksomheden.

Patientsikkerhed

Et reaktivt tilsyn er en reaktion på en bekymring om nogle helt konkrete forhold på et bestemt behandlingssted. Et reaktivt tilsyn handler om at undersøge, om patientsikkerheden på et behandlingssted er forsvarlig, og at sikre, at forholdene bliver bragt i orden, hvis det ikke er tilfældet.

¹ Omlægningen af tilsynet er sket med udgangspunkt i Politisk aftale af 16. februar 2016 vedr. risikobaseret tilsyn med behandlingssteder samt lov nr. 656 af 8. juni 2016 om ændring af sundhedsloven, lov om ændring af autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og forskellige andre love.

² Se sundhedsloven § 213, stk. 2 og § 213 c

³ Se sundhedsloven § 213, stk. 2

Indhentning af materiale

Til brug for oplysning af patientsikkerheden på behandlingsstedet kan styrelsen indhente og gennemgå forskelligt materiale. Det kan fx dreje sig om gennemgang af styrelsens egne sager ift. behandlingsstedet (tidligere klage- og tilsynssager) samt indhentning af journaler og instrukser. Derudover kan styrelsen have dialog med typisk ledelsen på behandlingsstedet i form af møder samt indhentning af udtalelser og redegørelser. Endelig vil styrelsen normalt gennemgå offentligt tilgængelige internetportaler m.m. for at indhente oplysninger vedr. behandlingsstedet. Der er pligt til at videregive de afkrævede oplysninger. Det betyder, at der ikke skal indhentes samtykke fra patienter ved behandling af journaloplysninger⁴.

Tilsynsbesøg

I mange reaktive tilsynssager gennemføres et tilsynsbesøg. Et reaktivt tilsynsbesøg kan være både varslet og uvarslet. Uvarslede tilsynsbesøg bruges kun, hvis Styrelsen for Patientsikkerhed har brug for at danne sig et øjebliksbillede af situationen, eller hvis formålet med undersøgelsen ellers kan forspildes. De forhold, som undersøges under et reaktivt tilsynsbesøg, bliver fastlagt ud fra de konkrete omstændigheder.

Styrelsen for Patientsikkerhed eller personer, som styrelsen har bemyndiget til at udføre tilsynet, har til enhver tid, som led i tilsynet, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til at inspicere behandlingsstedet⁵. Styrelsen kan kræve oplysninger af personalet på behandlingssteder, der er nødvendige som led i tilsynet. Der er pligt til at videregive de afkrævede oplysninger. Det betyder, at der ikke skal indhentes samtykke fra patienter ved behandling af journaloplysninger⁶.

Afrapportering

Styrelsen udarbejder en tilsynsrapport, som kommer i høring hos behandlingsstedet. Rapporten omfatter hele tilsynet, herunder også den afdækning og indhentning af informationer, som kan ligge udover selve tilsynsbesøget. Hvis der gennemføres et tilsynsbesøg som led i tilsynet, får behandlingsstedet en kort orientering om styrelsens vurdering som afslutning på besøget. Hvis der er tale om et reaktivt tilsyn, omfatter rapporten alene det indhentede materiale.

Det er det samme regelsæt for sanktionsmuligheder, som gælder for planlagte og reaktive tilsyn. Det er beskrevet i sundhedsloven § 215b. Behandlingsstedet modtager efter tilsynet et udkast af rapporten i høring (partshøring) med en høringsfrist på normalt 3 uger.

Der er i høringsperioden altid mulighed for at indsende bemærkninger til rapporten. Dertil skal der i henhold til henstillinger om handleplan eller krav med påbud fremsendes relevant materiale.

Efter høringsperioden vurderer styrelsen handleplanen eller anden fremsendt dokumentation, og indskriver en konklusion efter partshøring. Det tilføjes i rapporten, hvorvidt man har indsendt materiale, som bevirker, at behandlingsstedet nu har opfyldt kravene. Styrelsen tager efter høringen stilling til, om tilsynet skal give anledning til, at behandlingsstedet får en henstilling eller eventuelt et påbud, eller om styrelsen kan afslutte tilsynet uden at foretage sig yderligere.

⁴ Se sundhedsloven § 213 a, stk. 1, jf. også sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 3.

⁵ Se sundhedsloven § 213 a stk. 2

⁶ Se sundhedsloven § 213 a, stk. 1, jf. også sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 3

Derefter offentliggøres tilsynsrapporten på styrelsens hjemmeside under [Tilsynsrapporter](#). Yderligere har behandlingsstedet pligt til at gøre tilsynsrapporten let tilgængeligt på behandlingsstedets hjemmeside, hvis behandlingsstedet har en hjemmeside, og sørge for at den er umiddelbart tilgængelig på behandlingsstedet.⁷

Et eventuelt påbud offentliggøres ligeledes på styrelsens hjemmeside under [Påbud til behandlingssteder](#) og på sundhed.dk⁸.

Vurdering af behandlingssteder

På baggrund af tilsynet kategoriseres behandlingsstederne i følgende kategorier:

- Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden
- Større problemer af betydning for patientsikkerheden
- Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden

Styrelsens kategorisering sker på baggrund af en samlet sundhedsfaglig vurdering af patientsikkerheden med konkret afsæt i de gennemgåede målepunkter. Der er i vurderingen lagt vægt på både opfyldte og uopfyldte målepunkter.

Afhængig af kategoriseringen kan tilsynsbesøg blive fulgt op af henstillinger til behandlingsstedet om at udarbejde og fremsende en handleplan for, hvordan behandlingsstedet vil følge op på uopfyldte målepunkter.

Hvis de sundhedsfaglige forhold på et behandlingssted kan bringe patientsikkerheden i fare, kan Styrelsen for Patientsikkerhed give påbud, hvori der opstilles sundhedsfaglige krav til den pågældende virksomhed, eller give påbud om midlertidigt at indstille virksomheden helt eller delvist.⁹

Påbud kan blive fulgt op på forskellig måde afhængig af, hvilke målepunkter der ikke var opfyldt ved tilsynet. Det kan være i form af dokumentation af forskellige forhold eller i form af fornyet tilsynsbesøg¹⁰, fx hvis Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at der er en alvorlig risiko for patientsikkerheden på behandlingsstedet.

⁷ Se sundhedsloven § 213b, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 976 af 26. juni 2018 § 24 stk. 2

⁸ Se sundhedslovens § 215 b, stk. 2, og bekendtgørelse nr. 604 af 2. juni 2016

⁹ Se sundhedsloven § 215 b

¹⁰ Se sundhedsloven § 213, stk. 1